

सार्वजनिक सेवा प्रसारण नेपाल (नेपाल टेलिभिजन)
**प्राविधिक सेवा, कार्यक्रम समूह, छायाङ्गन/प्रकाश उपसमूह, ७ (सात) तह, वरिष्ठ क्यामेराम्यान पदको आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम**

पाठ्यक्रम योजनालाई निम्नानुसारका दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्ग : - २००

द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्ग : - ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्ग :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्ग	उत्तीर्णाङ्ग	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या X अङ्ग	समय
प्रथम	संस्थागत तथा विषयगत ज्ञान र कानून	१००	४०	विषयगत - छोटो उत्तर आउने प्रश्न	४ प्रश्न X ५ अङ्ग = २०	३ घण्टा
				विषयगत - लामो उत्तर आउने प्रश्न	८ प्रश्न X १० अङ्ग = ८०	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत - छोटो उत्तर आउने प्रश्न	४ प्रश्न X ५ अङ्ग = २०	३ घण्टा
				विषयगत - लामो उत्तर आउने प्रश्न	८ प्रश्न X १० अङ्ग = ८०	

२. द्वितीय चरण : अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्ग :- ३०

विषय	पूर्णाङ्ग	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुबै हुनेछ।
- प्रथम र द्वितीयपत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या र अङ्गभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा तोकिए अनुसार हुनेछ।
- विषयगत प्रश्नको हक्कमा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोधन सकिने छ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन्। परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मितिभन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्भन्नु पर्दछ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति :- २०८२/०३/२३**

सार्वजनिक सेवा प्रसारण नेपाल (नेपाल टेलिभिजन)
**प्राविधिक सेवा, कार्यक्रम समूह, छायाङ्गन/प्रकाश उपसमूह, ७ (सात) तह, वरिष्ठ क्यामेरास्थान पदको आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम**

प्रथम पत्र : संस्थागत तथा विषयगत ज्ञान र कानून

खण्ड (क) – (५० अङ्ग)
(२ प्रश्न × ५ अङ्ग र ४ प्रश्न × १० अङ्ग)

१. संस्थागत तथा विषयगत ज्ञान

- १.१ विश्वमा टेलिभिजन प्रविधि तथा प्रसारणको विकासक्रम : Terrestrial, Cable, Satellite, IP
- १.२ नेपालमा टेलिभिजन प्रसारणको विकास र विस्तार
- १.३ नेपालमा टेलिभिजन प्रसारणको वर्तमान अवस्था
- १.४ टेलिभिजन प्रसारणका अन्तरवस्तु र नेपाल टेलिभिजनबाट प्रदान गरिने सेवाहरूबाट नेपालको आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक र शैक्षिक क्षेत्रमा पार्ने प्रभाव
- १.५ नेपाल टेलिभिजन संस्थान, सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय र सञ्चारसँग सम्बन्धित अन्य निकायहरूबीचको अन्तरसम्बन्ध र समन्वय
- १.६ सार्वजनिक सेवा प्रसारण (Public Service Broadcasting), सरकारी सञ्चार माध्यम (State Run media), निजी एवम् व्यापारिक प्रसारण (Private & Corporate Broadcasting) र सामुदायिक प्रसारण (Community Broadcasting) र तिनका विशेषताहरू, समानता र भिन्नता
- १.७ प्रसारण व्यवस्थापन (Broadcasting Management)
- १.८ प्रसारण क्षेत्रसँग सम्बन्धित अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरू : Asia-Pacific Broadcasting Union (ABU), Asia-Pacific Institute for Broadcasting Development (AIBD) तथा समाचार एजेन्सीहरू

खण्ड (ख) – (५० अङ्ग)

(२ प्रश्न × ५ अङ्ग र ४ प्रश्न × १० अङ्ग)

२. सम्बन्धित कानूनहरू (३० अङ्ग)

- २.१ नेपालको सर्विधान (भाग १ देखि ५ सम्म र अनुसूचीहरू)
- २.२ सार्वजनिक सेवा प्रसारण ऐन, २०८१ र नियमावली, २०८२
- २.३ राष्ट्रिय प्रसारण ऐन, २०४९ र नियमावली, २०५२
- २.४ राष्ट्रिय आम सञ्चार नीति, २०७३
- २.५ सूचना तथा सञ्चार प्रविधि नीति, २०७२
- २.६ सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ र नियमावली, २०६५
- २.७ प्रतिलिपि अधिकार सम्बन्धी ऐन, २०५९ र नियमावली, २०६१
- २.८ पत्रकार आचार संहिता, २०७३
- २.९ विज्ञापन (नियमन गर्ने) ऐन, २०७६
- २.१० श्रम ऐन, २०७४
- २.११ मुलुकी अपराध संहिता र देवानी संहिताका प्रकाशन तथा प्रसारण सम्बन्धी कानूनी व्यवस्थाहरू

३. व्यवस्थापन (अङ्ग २०)

- ३.१ व्यवस्थापनको अवधारणा, उद्देश्य र कार्यक्षेत्र
- ३.२ व्यवस्थापनका विभिन्न पक्ष : नेतृत्व, उत्प्रेरणा, मनोवल (Morale)
- ३.३ समूहगत कार्य (Team Work) : समाचार, प्राविधिक, दृश्य संग्रहालय, दृश्य सम्पादन, आदि
- ३.४ Professionalism and work ethics
- ३.५ Reliability and punctuality
- ३.६ Time management and positive attitude
- ३.७ Personal Safety and safety of the equipment

सार्वजनिक सेवा प्रसारण नेपाल (नेपाल टेलिभिजन)
**प्राविधिक सेवा, कार्यक्रम समूह, छायाङ्गन/प्रकाश उपसमूह, ७ (सात) तह, वरिष्ठ क्यामेरास्थान पदको आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम**

द्वितीय पत्र - सेवा सम्बन्धी

खण्ड (क) - (५० अङ्क)

(२ प्रश्न × ५ अङ्क र ४ प्रश्न × १० अङ्क)

1. Cameras

- 1.1 In-depth understanding of various cameras and accessories available in the organization
- 1.2 Selection of camera (considering their capabilities, limitations)
- 1.3 Know the various menu systems, custom function assignments, optimal settings for the given camera
- 1.4 Navigate these menus in a dark studio condition
- 1.5 Ability to operate them efficiently under time pressure

2. Lenses

- 2.1 Type of lenses on the basis of mechanism (prime and zoom)
- 2.2 Type of lenses on the basis of focal length (wide, normal, telephoto)
- 2.3 Selection of lenses (considering their capabilities, limitations)

3. Camera Supports

- 3.1 Tripods, Dollies, Jibs
- 3.2 Handheld and stabilized footage

4. Exposure Control

- 4.1 ISO, F-stop, shutter speed
- 4.2 Dynamic range management
- 4.3 ND filters and other camera filters
- 4.4 Use of waveform, histogram and zebras (IRE)

5. Flawless Focus

- 5.1 Understanding depth of field & critical focus
- 5.2 Use of focus assist tools (peaking, magnification, distance scales, emerging technology)
- 5.3 Focus adjustment/ focus shifting
- 5.4 Ability to consistently achieve sharp focus

6. Framing and Composition

- 6.1 Headroom/ leadroom
- 6.2 Rule of thirds, leading lines, symmetry

7. Other Technical Consideration

- 7.1 Interlace frame and progressive frame
- 7.2 Global Video system (PAL/ NTSC/ SECAM) and frame rates
- 7.3 Aspect ratio
- 7.4 Bit depth, bit rate, video resolution
- 7.5 File formats and time code

सार्वजनिक सेवा प्रसारण नेपाल (नेपाल टेलिभिजन)
**प्राविधिक सेवा, कार्यक्रम समूह, छायाङ्गन/प्रकाश उपसमूह, ७ (सात) तह, वरिष्ठ क्यामेरास्थान पदको आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम**

खण्ड (ख) – (५० अङ्क)
(२ प्रश्न × ५ अङ्क र ४ प्रश्न × १० अङ्क)

8. Lighting

- 8.1 Shooting in natural light
- 8.2 Shooting with controlled artificial light
- 8.3 Lighting with single source
- 8.4 Lighting with multiple lights
- 8.5 Lighting intensity, exposure meter
- 8.6 Lighting ratio (low key, high key)
- 8.7 Color temperature, white balance, black balance

9. Shooting Considering Editing Fundamentals

- 9.1 Shot selection and sequencing
- 9.2 Coverage for edit: diverse coverage with various angle, shot sizes and camera movements
- 9.3 180-degree rule
- 9.4 30-degree rule
- 9.5 Matching angle, eye-line, screen direction, matching actions

10. Shooting Considering Audio Fundamentals

- 10.1 Basic understanding of microphone and their placement
- 10.2 Monitoring the audio levels
- 10.3 Ensure the camera is recording clean sound

11. Human Resources

- 11.1 Executive camera person
- 11.2 Camera person
- 11.3 Assistant camera person
- 11.4 Sound person
- 11.5 Lighting person

12. Television production

- 12.1 Various types of programmes
- 12.2 Program production
- 12.3 News production
- 12.4 Multi camera production
- 12.5 One person journalism